

Folytatódik a „Tovább ne törj!” kampány

A Magyar Osteoporosis és Osteoarthrológiai Társaság az Amgen Kft., a BENU gyógyszertárak és az Affidea Diagnosztikai Kft. támogatásával és részvételével 2018 októberében, az Osteoporosis Világnapján országos törési és kockázatfelmérő és edukációs kampányt indított. A partnerek 2019. április 23-án, közös sajtótájékoztatón ismertették a felmérés eredményeit, egyúttal bejelentették, hogy a program idén májusban, anyák napján újraindul, és négy héten át folytatódik.

Mint azt **Dr. Takács István** egyetemi tanár, a Magyar Osteoporosis és Osteoarthrológiai Társaság (MOOT) elnöke elmondta, az utóbbi években drámai módon emelkedett a csonttrikulázos eredetű törések száma Magyarországon. Ennek oka egyrészt az, hogy tíz év alatt a felére csökkent az osteoporosisal kezelt betegek száma, másik oka a betegek gyógyszereszedéssel kapcsolatos elégtelen együttműködése. A csonttrikuláz miatti kezelést megkezdő betegek mindössze egyötöde szedi legalább két évig a gyógyszerét, ami azért aggasztó, mert ahhoz, hogy a gyógyszeres kezelés eredményes legyen, minél tovább, de legalább másfél évig szedni kell a készítményt. A combnyaktörést elszenvedett betegek 40 százaléka nem éri meg a következő év végét, és a túlélők közel 80 százaléka soha többé nem tud segítség nélkül járni – mutatott rá **Dr. Takács István** –, ami nem magyar sajátosság, a világ fejlett országaiban is megfigyelhető jelenség. A csípőtáji törések közvetlen ellátásának költsége 14 milliárd forintot tesz ki, a betegek rehabilitációja további 10 milliárd forintot emészt fel. Mindemellett évente 19,6 ezer csuklótörés és 4,7 ezer gerinctörés (csigolyakompresszió) következik be, és – mivel ez utóbbi törések jó része „némán” zajlik le – csak minden ötödik csigolyatörött beteg részesül orvosi ellátásban. A MOOT adatai szerint a csípőtáji törést elszenvedett betegek körében a következő törés kockázata kétszeresére, a gerinctörött törési kockázata pedig ötszörösére nő. Mindezen megfontolásból döntött a MOOT úgy, hogy kezdeményezi a „Tovább Ne Törj!” kampány elindítását.

A tavaly őszelel indított program során 66 BENU gyógyszertárban, összesen 400 kockázatfelmérő napon 2095 jelentkezőnél végezték el a magyar epidemiológiai adatokkal feltöltött, nemzetközi szabványon alapuló, hitelesített, számítógépes törési rizikót mérő FRAX tesztet. A FRAX teszt azt mutatja ki, hogy az alannak hány százalék esélye van az elkövetkezendő 10 évben csonttrikulázással összefüggésben csonttörésre, illetve csípőtáji törésre. 20 százalékos általános kockázat, illetve 3 százalékos csípőtáji törési kockázat esetében a csonttörési kockázat magasnak tekinthető és javasolt a további kivizsgálás. A kampányban résztvevők egyötödénél, 423 személy esetében már meglévő típusos csonttrikulázos törésre derült fény, összesen több mint 1200 közepes és magas törési rizikójú beteget fedeztek fel. Azok, akiknél magas kockázat mutatkozott, ingyenes megelőző, oktató csomagot kaptak, amely többek között receptkönyvet, tornaplót és tájékoztató füzetet tartalmazott. Az érintetteknek javasolták továbbá, hogy keressék fel háziorvosukat és konzultáljanak vele a további vizsgálatokról, valamint adják át a teszteredményt igazoló dokumentációt is. A magas kockázattal kiszűrt személyek közül 70 fő jelent meg reumatológiai szakrendelésen és kezdődött meg a kezelése.

Az Amgen vállalat ez év áprilisában, a World Congress on Osteoporosis, Osteoarthritis and Musculoskeletal Diseases (WCO-IOF-ESCEO) párizsi kongresszusán mutatta be a nyolc európai ország alapellátásában folytatott felmérése első eredményeit. Eszerint a fokozottabb csonttörési kockázatú, 70 éves és idősebb nők 75 százaléka egyáltalán nem részesül semmilyen csonttrikulázásra irányuló kezelésben. Az is kimutatásra került, hogy nagyon magas a diagnosztizálatlan betegek aránya is (85 százalék). Az eredmények alapján a jövőben a betegséggel kapcsolatos ismeretterjesztésre, és ezáltal a kockázattal rendelkező betegek körében a diagnózis és kezelés arányának javítására kell koncentrálni – jelentette ki **Dr. Stegena Diana**, az Amgen Kft. ügyvezetője. Arról is tájékoztató, hogy az idei kampányba több háziorvost kívánnak bevonni, mivel – ahogy azt a felmérés is mutatta – ők találkoznak a leggyakrabban az osteoporosisban érintett korosztállyal.

„A BENU számára az ember és az egészség a legfőbb érték, ezért a gyógyszertárhálózat nem csak gyógyszerrel látja el a betegeket, hanem ugyanekkor hangsúlyt fordít a betegségek megelőzésére is” – fogalmazott **Dr. Zlinszky János**, a BENU Magyarország Zrt. igazgatósági tagja. A „Tovább Ne Törj!” tavalyi kampányának tapasztalatai alapján még hatékonyabbá kívánják tenni a szűréseket, aminek érdekében az idei kampányt megelőzően e-learning képzésben részesítik a BENU gyógyszertárak dolgozóit. Idén tavasszal nem csak az ország különböző pontjain található BENU patikákban, hanem Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramjának gyémántfokozatú főtámogatójaként a szűrőkamion 12 helyszínén is fel fogják hívni a figyelmet a kockázatfelmérés fontosságára. A BENU saját kommunikációs csatornáin keresztül is népszerűsíteni kívánja a kampányt, és abban bízik, hogy a program végeztével, a későbbiekben is jelentős számú szűrést tud elvégezni a patikákban.

A „Ne Törj Tovább!” kampány nagykövete, **Endrei Judit** elmondta, hogy a szervezők részéről immár második ízben érkezett felkérés megerősítette őt abban a munkában, amelyet sok éve folytat. Immár tíz éve foglalkozik az aktív idősödés témájával. Véleménye szerint azonban nem csak az idősödő korba lépő embereket kell megszólítani, hanem már az általános iskolában fontos lenne elkezdni az egészségnevelést.

Boromisza Piroška